

JEZIČNE IGRE

Jezičnim igrama smatramo sve igre kojima je izražajno sredstvo jezik u svim svojim pojavnostima. U jezične igre ubrajaju se igre slušanja i govorenja, te igre čitanja i pisanja. Još se dijele na glasovne igre (artikulacijske ili igre izgovora), njima srodne ritmičke igre (brojalice), igre oblicima riječi ili morfološke, igre oblikovanjem rečenica ili sintaktičke te na značenjske igre (kao što su igre namjernog narušavanja značenjskih normi ili igre vezane uz oslobađanje i razvijanje imaginativnosti).

ODABRANI PRIMJERI:

Zvučna igra pamćenja/zvučni memory... 3+

Uputa: U dvije kutijice stavimo isti sadržaj, tako oni čine par. Kutijice pomiješamo. Zadatak je spojiti kutijice prema zvuku te sastaviti što više zvučnih parova. Za mlađu djecu poželjno je manje parova, npr. 2 ili 3 para. Kutijice mogu biti od kinder jaja, kutija od lijekova, bočica od jogurta...

Ciljevi: poticanje i uvježbavanje slušne osviještenosti; vježba koncentracije

Ja kažem nečujno, ti kažeš glasno... 4+

Uputa: Odrasli izgovori tiho riječ (u sebi), a dijete promatra njegove usne prilikom izgovora. Dijete pogađa koju riječ je odrasli izgovorio. Ta igra se može igrati za vrijeme prematanja pelena, oblačenja, obuvanja; primjeri riječi: krava, tava, pas, mačka, pelena... Kad se radi o mlađoj djeci, treba voditi računa o tome da se uvježbavaju one skupine glasova koje većina djece može pravilno izgovoriti. Igra ne služi za korekciju izgovora, već za njegovo uvježbavanje te druženje u skupini.

Ciljevi: izgovor pojedinih glasova; vježba koncentracije

Čarobni vrtuljak... 2+

Uputa: Vrtuljak stoji na stolu ili visi na zidu. Na vrtuljku su zalijepljene fotografije različitih životinja. Dijete zavrti kazaljku i gdje se zaustavi dijete treba imenovati životinju i oponašati glasanje životinje. Životinje ponuđene na vrtuljku trebaju biti u skladu s djetetovim predznanjem.

Ciljevi: poticanje i uvježbavanje slušne osviještenosti; bogaćenje rječnika

Leti, leti... 4+

Uputa: Ako imenovani predmet ili biće leti, prsti ruke ostaju podignuti u zraku, a ako ne leti, ostaju uz tijelo ili na stolu.

Ciljevi: poticanje i uvježbavanje slušne osviještenosti; vježba koncentracije; uspostavljanje veze između pojma i riječi

Pantomima... 3+

Uputa: Oponašanje rituala: pranje zubi, pranje kose, češljanje, spavanje, kupanje, brisanje. Odrasli pokazuje, a dijete pogađa ili pitamo dijete: Kako Dora češlja kosu?

Ciljevi: poticanje i uvježbavanje slušne osviještenosti; vježba koncentracije

Gospodari pokreta... 3+

Uputa: Odrasli kaže radnju, a dijete ju pokaže. Npr. skoči, stani na jednu nogu, zavrti se oko sebe, čučni...

Ciljevi: povezivanje izgovorene riječi i pokreta; vježba koordinacije i koncentracije

Tiho-glasno!... 3+

Uputa 1: Kad sviramo u bubanj/def tiho, dijete hoda na vršcima prstiju, kad je glasno ide punim korakom, a kad je jako glasno, ono trči. Isto možemo izvoditi i s brojalicom. Kada izgovarate tiho brojalicu, dijete hoda na prstima, kada izgovarate normalno, dijete hoda normalno, a kad izgovarate glasno, dijete trči.

Uputa 2: Kad podignemo ruku visoko, dijete svira instrument glasno, kad ju ispružimo ispred sebe, dijete svira normalno, a kada ju spustimo, dijete svira tiho.

Ciljevi: poticanje i uvježbavanje slušne osviještenosti; vježba koncentracije

Što smo čuli... 3+

Uputa: Djeca su nam okrenuta leđima. Uzimamo pripremljene predmete iz džepa ili platnene vrećice i njima proizvodimo zvuk. Djeca pogađaju predmet koji je proizveo svaki zvuk. Igra se može olakšati tako da složimo predmete na stol tako da ih djeca prije početka igre mogu vidjeti.

Ciljevi: poticanje slušne osviještenosti; vježba koncentracije

Slušaj i otkrij neobično... 4+

Uputa: Izgovaramo rečenice neobičnog, izokrenutog ili netočnog sadržaja koje su zbog toga smiješne. Djeca slušaju, otkrivaju što je neobično, izokrenuto ili netočno, a onda pokušaju ispravno izgovoriti rečenicu. Npr. Stol je na juhi. Cvijet leti oko leptira. More plovi lađom...

Ciljevi: sastavljanje rečenica; bogaćenje rječnika

An-Pan-Šuti!... 4+

Uputa: Prvi igrač kaže „An“ i stavi dlan pod bradu. Drugi igrač kaže „Pan“ i stavi dlan na glavu. Sljedeći igrač šuti i pljesne dlanovima. Redoslijed se ponavlja, sve dok netko ne pogriješi.

Ciljevi: vježbanje koncentracije; vježbanje koordinacije pokreta i riječi; vježbanje vladanja sobom

Igra skrivača... 2/3+

Uputa 1: Dijete sakrije igračku, a mi mu postavljamo pitanja. Npr. Je li medo u sudoperu?, Je li medo u ormaru?, itd. Dijete odgovara s „Da“ ili „Ne“. Teži oblik igre je da se zamijene uloge.

Uputa 2: Sakrije se igračka koja proizvodi konstantan zvuk (npr. glazbena kutija) ili mobitel na kojem nešto svira. Dijete traži igračku/mobitel prema zvuku. Zvuk bi trebao biti tihi kako bi ga dijete teže pronašlo.

Ciljevi: poticanje slušne osjetljivosti

Pronađi para... 2+

Uputa: Na stol se poslože sličice od igre Memory, ali sa slikom okrenutom prema gore. Odabiremo jednu sličicu, imenujemo i potičemo dijete da pronađe istu/para. Poslije potičemo dijete da ono odabere drugu sličicu kojoj ćemo mi pronaći para.

Ciljevi: bogaćenje riječnika; razvoj vizualne percepcije

PRIMJERI IGARA ZA RAZVOJ FIZIOLOŠKOG I GOVORNOG DISANJA

Leti ptičice!/Puše bura, ode brod!

Svrha: uvježbavanje dugotrajnog i tečnog izdaha uz aktiviranje mišića usnica

Materijal: male papirnate ptičice ili brodići od tankog papira

Opis igre: Stavimo nekoliko ptičica/brodića na stol. Dijete isključivo jednim udahom može pokretati ptičicu/brodić. Daje se signal „Letimo!“/„Plovimo!“ i djeca pušu u figurice.

Nogomet

Svrha: uvježbavanje dugotrajnog tečnog izdaha uz aktiviranje mišića usnica

Materijal: mala loptica od vate/folije/papira, 2 kutije od lijekova ili ambalaže za golove
Opis igre: Stavimo golove na krajeve stola. Dijete laganim izdahom gura loptice po stolu u smjeru suparnikova gola.

Mornari

Svrha: uvježbavanje upravljanja intenzivnošću izdaha

Materijal: papirnati brodići i lavor s vodom

Opis igre: Dijete sjedi kraj latora s vodom i puše, te na taj način pomiče brodić. Igru možemo otežati tako da damo uputu da brodić ne smije dotaknuti stijenke latora.

LITERATURA:

Čudina-Obradović, M. (2002). *Igrom do čitanja: igre i aktivnosti za razvijanje vještina čitanja*. Zagreb: Školska knjiga.

Goldberg, S. (2003). *Razvojne igre za predškolsko dijete: individualizirani program igre i učenja*. Lekenik: Ostvarenje.

Peti-Stantić, A., Velički, V. (2008). *Jezične igre za velike i male*. Zagreb: Alfa.

Posokhova, I. (1999). *Razvoj govora i prevencija govornih poremećaja u djece: priručnik za roditelje*. Zagreb: Ostvarenje.